

Harris

LINDÅS KOMMUNE	
Klassering	
10 DES 2019	
Ark. saksnr.	Løpenr.
Saksh.	Tilgangskode

10.12.2019

Lindås kommune
Kvernhusmyrane 20
5914 ISDALSTØ

Att: Rådmannen

Vår referanse:
1114969501/1754457

Ansvarlig advokat:
Robert Neverdal

Dato:
5. desember 2019

KRAV OM ERSTATNING - STORAVATN

Under henvisning til tidlegare brev frå Lindås kommune framset eg på vegne av Mari-Anne Leivestad krav om erstatning vedr oppdemming av Storavatnet. Brev av 19. oktober 2019 frå Leivestad og referat av 4. oktober 2019 frå Norsk landbruksrådgiving ligg vedlagt.

Med helsing
Harris Advokatfirma AS

Arild Nundal
advokat
an@harris.no
959 90 032

Mari-Anne Leivestad
Vassbygdvegen 806
5912 Seim

19.10.19

Lindås Kommune
V/ Rådmann Ørjan Raknes Forthun

Krav om erstatning for tap av jordbruksareal

Eg, Mari-Anne Leivestad, grunneigar av Gnr. 170 -Bnr. 1 krev med dette erstatning for avlingstap og for øydelegging av grøfter/drenering av innmark grunna oppdemming i Storvatnet.

Krav om erstatning bygger på ein munnleg avtale inngått mellom Arbeidsutval for grunneigarane og kommunen under tidligare forhandling (ref. Arne Eikefett og Ordførar Astrid Aarhus Byrknes) om at grunneigarane skulle sende inn krav om erstatning etter at saka i Storvatnet hadde fått ein rettsleg behandling.

Vidare viser eg til avtale mellom Arne Eikefett og min ektemann Christian Morvik frå 07.06.19, om å formulere et formelt krav til kommunen om erstatning for tap av jordbruksareal, som følgje av oppstemning i Storvatnet. Min ektemann Christian Morvik har vore medlem av Arbeidsutvalet for Grunneigarane sidan 2010.

Mitt krav gjeld for tap av avling og skade på grøfte/rørsystem og dyrka mark i perioden frå 1995 til domsavsigelse i Jordskifteretten 2018. Sjå rapport frå Norsk Landbruksrådgivning gjort av Trygve Torsteinsen etter befaring på Leivestad saman med Kjartan Nyhammar.

Som kjent har Arbeidsutvalet for grunneigarane og Lindås kommune diskutert denne saka i ein mannsalder, og far min retta krav på erstatning for tap av innmark og eng og drenering tilbake i 2010. Sjå vedlegg.

Eg held med dette vår del av avtalen med Lindås Kommune om å krevje erstatning etter domsavsigelse. Samstundes er eg kjend med at grunneigar Olav Brakstad, også medlem av Arbeidsutvalt for Grunneigarane, allereie har motteke erstatning frå kommunen grunna oppdemming i Storavatnet.

Med bakgrunn i dette forhold, meiner eg at kommunen allereie erkjenner at grunneigarar som driv aktivt landbruk har lidd økonomisk tap under oppdemming av Storvatnet, og eg ventar at kommunen også vil komme meg i møte med mitt krav.

Ut frå rapporten til Torsteinsen kjem det tydelig fram at oppdemming av Treskallen har gitt drifta på dette bruket økonomisk tap og ulemper sidan 1995. Rapporten frå Torsteinsen peiker på to forhold: både reparasjon av drenering, sum kr 330.000, og tap av eng og avling/foreiningar, kr 470.000. Sjå rapport.

Eg meiner at mitt krav må kunne spegle det faginstansen hevdar.

Mvh

Mari-Anne Leivestad

Til

Mari Anne Leivestad
Vassbygdvegen 806
N-5912 SEIM

Att.: Mari Anne Leivestad

Deres ref.:

Vår ref.: TTO

4. oktober 2019

Referat fra befarings (revidert oktober 2019)

Jeg viser til befarings på Leivestad 28. februar. Formålet var å se på dreneringsproblemer på bruk 179/1 og bruk 180/1. De berørte områdene er grovt avmerket på vedlagt kart. Formålet var å vurdere hvorvidt dreneringsproblemene har sammenheng med økt vannstand i Storavatnet, samt å se på mulige løsninger, kostnader og ev. erstatninger.

På bruk 179/1 er det temmelig åpenbart at det er vannstanden i Storavatnet som er den begrensende faktoren for utløpet av drens-systemet på det berørte arealet.

Bildet viser at vatnet denne dagen sto nesten halvveis opp i røret (vannstand 20.83 meter).

Grunneier hevder at på det verste kan vatnet stå over toppen av røret. Dette stemmer med målinger jeg tidligere har fått fra Lindås Kommune, som viser vannstander på opptil 21.37 meter.

På bruk 180/1 er sammenhengen mellom dårlig avløp og vassnivået i Storavatnet vanskelig å fastslå uten oppmåling. Jeg foreslår derfor at vi ber Lindås kommune om å stille med en person som kan måle høyder sammen med oss. Da får vi samtidig bestemt arealet på de berørte områdene mer nøyaktig.

Sammenheng mellom økt vannivå og skade på drenssystem – 179/1

Jo høyere vannstanden er i Storavatnet dess mindre kapasitet blir det i drenssystemet på det aktuelle arealet. Nedslagsfeltet her er ca 500 dekar (beregnet vha. NVE sin karttjeneste nevina.no – se vedlagt figur), noe som tilsier at vannføringen i hovedledningen er stor i under perioder med mye nedbør. Hovedledningen er 600 mm betongrør, og dere erfarer at disse slites fra hverandre under flomtopper, og vatn presses ut på overflaten av teigen. Senere ramler det jord ned i hullet. Mye jord skylles ut i kanalen og fyller opp denne, med redusert kapasitet og forsterket problem som resultat. Under befaringen kunne jeg se flere steder slike skader hadde oppstått og hvor dere hadde lagt ned en betydelig innsats for å reparere skadene fortløpende.

Den nederste delen av hovedledningen ligger med svært lite fall (< 2‰). Derfor har en reduksjon i fallhøyde på 25-50 cm svært stor betydning for kapasiteten.

Løsning og ev. erstatning.

Slik jeg ser det er det ikke annet å gjøre enn å ta opp igjen disse betongrørene og erstatte dem med nye plastrør. Det beste vil mest sannsynlig være å ta inn overvatn fra omkringliggende areal (hovedsakelig østfra og over nabobruket i sør) i tette overvannsrør, og etablere nye drensanlegg som består av 110 mm DV-rør parallelt med dette. Det vil i så fall dreie seg om ca 160 meter overvannsrør, med dimensjon 500 mm, og en veiledende pris på 848 kr pr meter.

Jeg lager ikke noen detaljert grøfteplan i denne omgang. Det berørte arealet er ca 15 dekar, og består av myrjord. Kostnaden vil ligge størrelsesorden 15.000 kroner pr dekar om arealet må grøftes helt på nytt. Det vil muligens være nødvendig med større dimensjon på hovedgrøft nordfra, men det må jeg få komme tilbake til når dette blir en realitet.

- Nye overvannsrør 135 000*
- Ny drenering 195 000 **
- SUM 330 000

*Kan muligens spare inntil 34 000 ved å gå ned til 400 mm på de øverste 100 meterne

**Korrigert for grøftetilskudd. I tillegg er det nok neppe nødvendig med fullstendig omgrøfting.

Med tanke på avlingstap så har det vært betydelig i perioden fra skadene begynte (ca 1995), og frem til i dag. Noen år har dere høstet litt, andre år ingenting. Om vi tar utgangspunkt i halv avling på 15 dekar, kommer vi frem til ca 100 000 forenheter på disse 24 årene – eller nærmere 400 000 kroner. Ekstraarbeid til reparasjon av anslår dere best selv. En timepris på 400 kroner for mann og traktor er rimelig. Ett dagsverk – ca 3.000 kroner pr år?

- Avlingstap 400 000
- Merarbeide 70 000
- SUM ca 470 000

Norsk Landbruksrådgiving Vest SA

Trygve Torsteinsen

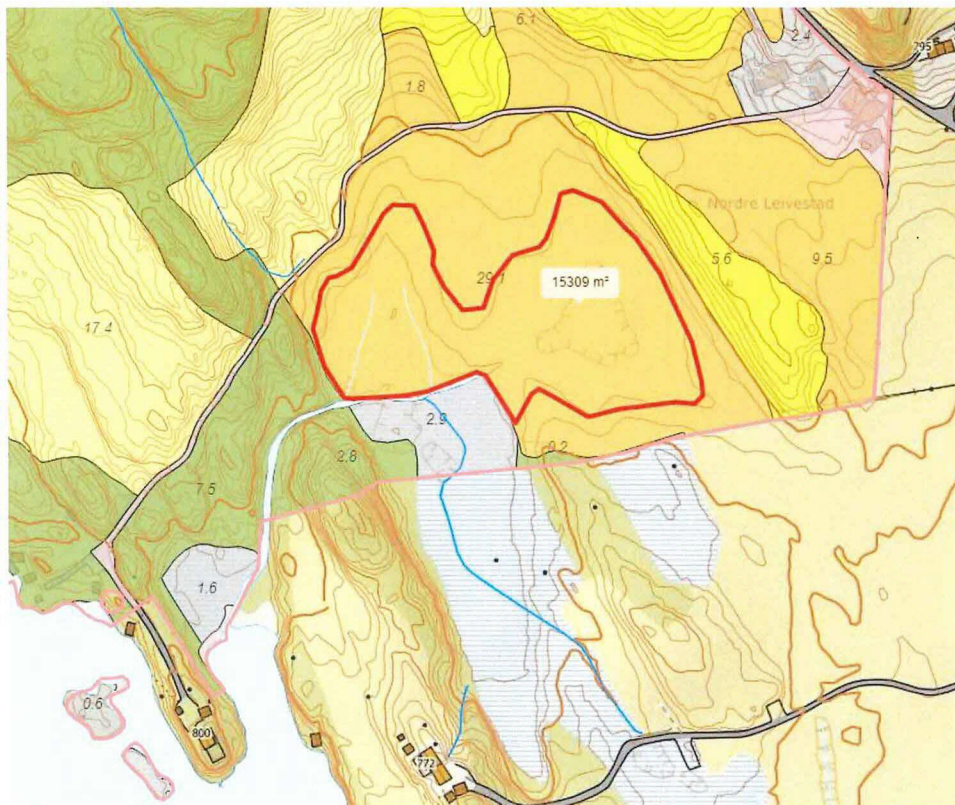

Kompetanse for framtida!

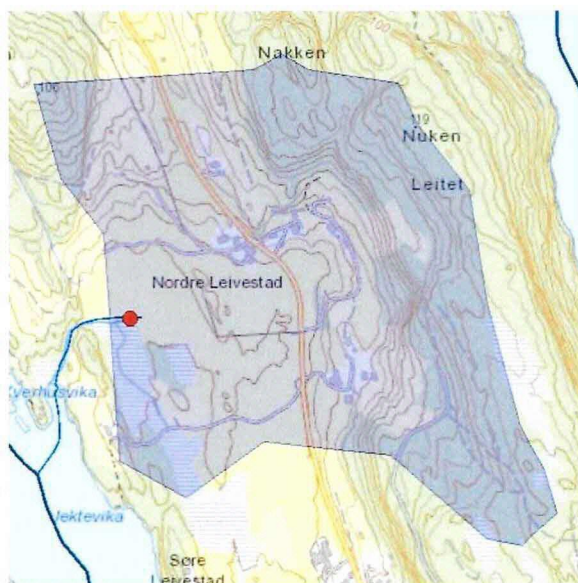
Avsendar adresse: , SANDANE, mobil: 98245845, e-post: trygve.torsteinsen@nlr.no

Vedlegg: 3 figurer

Figur 1. Berørt areal Nordre Leivestad. Areal er målt opp grovt på grunnlag av kotekart. Det bør måles opp i felt for større presisjon.

Lavvannskart

Vassdragsnr.: 065.2B
Kommune: Lindås
Fylke: Hordaland
Vassdrag: Storavatnsvassdraget

Feltparametere

Areal (A)	0,5 km ²
Effektivt sjø (S _{eff})	0,0 km
Elvelengde (E _L)	0,0 km
Elvegradient (E _G)	36,4 m/km
Elvegradient ₁₀₈₅ (G ₁₀₈₅)	70,3 m/km
Feltlengde (F _L)	0,8 km

Vannføringsindeks, se merknader

Middelvannføring (61-90)	64,5 l/(s*km ²)
Alminnelig lavvannføring	l/(s*km ²)
5-persentil (hele året)	l/(s*km ²)
5-persentil (1/5-30/9)	l/(s*km ²)
5-persentil (1/10-30/4)	l/(s*km ²)
Base flow	0,0 l/(s*km ²)
BF1	

H _{min}	24 moh.
H ₁₀	26 moh.
H ₂₀	28 moh.
H ₃₀	32 moh.
H ₄₀	43 moh.
H ₅₀	54 moh.
H ₆₀	68 moh.
H ₇₀	83 moh.
H ₈₀	95 moh.
H ₉₀	108 moh.
H _{max}	127 moh.

Klima

Klimaregion	Vest	
Årsnedbør	2113 mm	H _{max}
Sommernedbør	800 mm	Bre
Vinternedbør	1312 mm	Dyrket mark
Årstemperatur	6,9 °C	Myr
Sommertemperatur	11,7 °C	Sjø
Vintertemperatur	3,5 °C	Skog
Temperatur Juli	13,3 °C	Snau fjell
Temperatur August	13,4 °C	Urban

1) Verdien er editert

Kartbakgrunn: Statens Kartverk

Kartdatum: EUREF89 WGS84

Projeksjon: UTM 33N

Nedbørfeltgrenser, feltparametere og vannføringsindekser er automatisk generert og kan inneholde feil. Resultatene må kvalitetssikres.

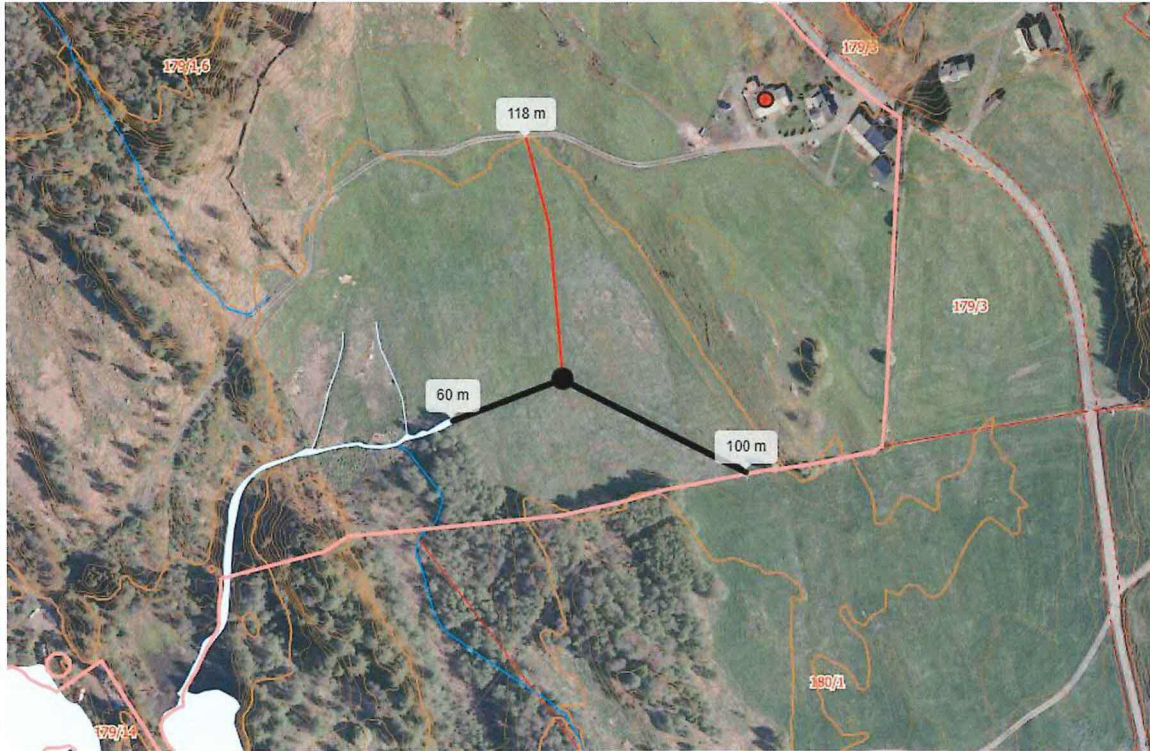
Det er generelt stor usikkerhet i beregninger av lavvannsindeks. Resultatene bør verifiseres mot egne observasjoner eller sammenlignbare målestasjoner.

I nedbørfelt med høy breprosent eller stor innsjøprosent vil tørværsavrenning (baseflow) ha store bidrag fra disse lagringsmagasinene.

Figur 2. Nedslagsfelt, ca 500 dekar.

Kompetanse for framtida!

Avsendar adresse: , SANDANE, mobil: 98245845, e-post: trygve.torsteinsen@nlr.no

Figur 3. Hovedgrøfter Nordre Leivestad